

1. ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΕΛΛΟΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/09/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/09/2016

Σελίδα: 21

Υπάρχει μέλλον για την Ελλάδα;

Του ΝΙΚΟΥ ΜΑΡΑΝΤΖΙΔΗ*

Οταν ο «Κύλος Ιδεών για την Εθνική Ανασυγκρότηση» είχε την καλοσύνη να με καλέσει στην εκδήλωση του με κεντρικό ερώτημα «Ποιο μέλλον για την Ελλάδα?», η εύλογη, σχεδόν αντανακλαστική, απάντηση που μου ήρθε στο μυαλό ήταν: εξαρτάται. Η ενίσχυση, τα επόμενα χρόνια, της παρουσίας των «ανοικτών θεσμών» και η ηγεμονία των αξιών της ανοιχτής κοινωνίας αποτελούν για μένα πρωταρχικές σημασίες ζητήματα που θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό το μέλλον της χώρας μας. Απαίτημα δηλαδή την προσέγγιση των οικονομολόγων Ατζέμogliu και Ρόμπινσον, οι οποίοι στο διάσημο βιβλίο τους «Νατί αποτυγχάνουν τα έθνη» υποστηρίζουν ότι οι ανοικτοί οικονομικοί και πολιτικοί θεσμοί αποτελούν τη βάση για την επιτυχία ενός έθνους. Ανοικτοί (inclusive) θεσμοί, σύμφωνα με τους δύο συγγραφείς, είναι εκείνοι που επιτρέπουν και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή της μεγάλης μάζας των πολιτών στις οικονομικές δραστηριότητες ώστε να χρησιμοποιούν τις δεξιότητες και το ταλέντο τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Μαζί με τους ανοικτούς θεσμούς στην

οικονομία, οι ανοικτοί πολιτικοί θεσμοί μπορούν να διασφαλίσουν την επικράτηση της δημοκρατίας έναντι του αυταρχισμού ή της διολιθώσεως του κράτους σε πεδίο ανταγωνισμού χωρίς κανόνες φατριών. Οι ανοικτοί οικονομικοί και πολιτικοί θεσμοί, λοιπόν, μπορούν να προστατέψουν τη χώρα μας από τον κίνδυνο να μετατραπεί στο μέλλον είτε σε Ουγγαρία και Τουρκία είτε σε Ουκρανία και Κολομβία.

Από τη στιγμή όμως που διάβασα τα απαισιόδοξα πορίσματα της τελευταίας έρευνας της «ΔιαΝΕΟσις» με θέμα το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας (βλ. www.dianeoisis.org), σκέφθηκα πως στη φάση που βρισκόμαστε ίσως θα ταιριαζε περισσότερο το πιο προκλητικό ερώτημα «υπάρχει μέλλον για την Ελλάδα?». Σε αυτήν την περίπτωση, η απάντησή μου θα μεταφραζόταν από «εξαρτάται» σε «δεν ξέρω!»

Τα πορίσματα της ΔιαΝΕΟσις δείχνουν πως υπό ένα απαισιόδοχο, αλλά πολύ πιθανό σενάριο, η χώρα μας το 2050 θα έχει περίπου δύο εκατομμύρια λιγότερους κατοίκους σε σχέση με σήμερα. Οι προφανείς συνέπειες μιας τέτοιας κατάστα-

Η υπογεννητικότητα, σε συνδυασμό με τη φυγή επιστημόνων και ατόμων με υψηλές δεξιότητες προς το εξωτερικό, θα στερήσει κρίσιμη ζωτικότητα και ποιότητα από τη χώρα μας.

σης είναι εύκολα αντιληπτές. Π.χ. σε ό,τι αφορά το ασφαλιστικό, που βρίσκεται τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια στην ημερήσια διάταξη του δημόσιου διαλόγου, τα αποτελέσματα θα είναι καταστροφικά. Όπως δείχνει η έρευνα, η συρρίκνωση του συνολικού πληθυσμού και η συνεχιζόμενη γήρανσή του θα έχουν άμεση επίπτωση και στον πληθυσμό της παραγωγικής-εργασιμής ηλικίας, ο οποίος ήδη βρίσκεται σε φθίνουσα πορεία (από 65% του συνόλου σήμερα, σε 55% το συνολικό το 2050). Αυτή η μείωση θα αποτυπωθεί και στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, που θα συρρικνωθεί κατά 1-1,5 εκατομμύριο μέχρι το 2050 (από 4,7 εκατομμύρια σήμερα σε περίπου 3 εκατομμύρια το 2050). Πρόκειται για μια συγκλονιστική μεταβολή. Η επιπλέον επιβάρυνση του δημογραφικού προς όφελος των μεγαλύτερων ηλικιών (η μέση ηλικία το 1950 ήταν τα 30 έτη, το 2015 ήταν τα 43 έτη και το 2050 ίσως γίνουν τα 50 έτη) θα επιπρέσει επίσης τους πολιτικούς προσανατολισμούς και τις αξίες μας ως κοινωνία. Εφόσον, οι συνταξιοκίτοι θα αποτελούν περίπου τον μισό πληθυσμό της

χώρας, κάθε μεταρρύθμιση εις βάρος τους θα γίνεται ολόένα και πιο δύσκολο να υλοποιηθεί και οι πολιτικές ελίτ θα αντιμετωπίζουν ισχυρά εδαφικά εμπόδια ώστε να λάβουν αποφάσεις που θα ανακαταμενούν τους πόρους προς όφελος των νεότερων. Εξάλλου οι νέοι θα συνηθίσουν μια εδαφική μισοίμωξη, η οποία, λόγω ανεργίας και γενικότερης οικονομικής αδυναμίας, θα εξαρτάται οικονομικά από τους πιο ηλικιωμένους άρα θα βρίσκεται υπό την κηδεμονία τους.

Ως εκ τούτου, οι αντιπαραθέσεις για τις δημόσιες πολιτικές που πρέπει να εκπονηθούν θα τείνουν να έχουν τον βλέμμα προς το παρελθόν και τους ηλικιωμένους (προστασία συντάξεων, κ.λπ.) παρά προς το μέλλον (άνοιγμα αγορών και επαγγελματιών, ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης, προώθηση νέων τεχνολογιών, στήριξη των νέων εργαζόμενων γονιών).

Αν δεν υπάρξουν οι απαραίτητες θεσμικές αλλαγές, η υπογεννητικότητα, σε συνδυασμό με τη φυγή επιστημόνων και ατόμων με υψηλές δεξιότητες προς το εξωτερικό για αναζήτηση καλύτερων προοπτικών (brain drain), θα στερήσει

κρίσιμη ζωτικότητα και ποιότητα από τη χώρα μας. Σε συνδυασμό, μάλιστα, με την ταυτόχρονη άφιξη κλιμάδιων μεταναστών από χώρες του τρίτου κόσμου, οι περισσότεροι εκ των οποίων διαθέτουν δυστυχώς χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης και σχετικά περιορισμένες δεξιότητες, θα επιταχύνει την παρακμή της χώρας. Κάτω από τέτοιες συνθήκες, η επιτακτική ανάγκη για ενσωμάτωση των μεταναστών στον κοινωνικό κορμό θα καθίσταται ολόένα και δυσκολότερη στη γειρασμένη χώρα μας. Μια στασιμη οικονομία δεν μπορεί να εντάξει εύκολα νέο αίμα. Επιπλέον, οι ηλικιακές διαφορές μεταξύ γηραιών γηγενών και νεαρών μεταναστών θα εντείνουν τις πολιτισμικές και ταξικές αποστάσεις. Ας μη γελιόμαστε, το δημογραφικό χρειάζεται επείγοντως παρεμβάσεις για να αποτραπεί η καταστροφή. Ειδικά, δεν θα γίνουμε απλώς μόνο λιγότεροι αλλά και φτωχότεροι σε όλα τα επίπεδα.

*Ο κ. Νίκος Μαραντζίδης είναι καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Καρόλου στην Πράγα.

2. ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΚΟΡΕΑΣ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ...

Μέσο: ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/09/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 25/09/2016

Σελίδα: 8

Του
ΒΑΣΙΛΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ
Επίτιμου δικηγόρου,
Προέδρου της Ανωτάτης
Συναμοσπονδίας
Πολυτέκνων Ελλάδος

Ακόμη και η κυβέρνηση της Νοτίου Κορέας ανησυχεί για την υπογεννητικότητα στη χώρα της!

Δημοσιεύθηκε στις νοτιοκορεάτικες εφημερίδες (27.8.2016) η παρακάτω είδηση: «**Αρχίστε να κάνετε παιδιά! Έχουμε πρόβλημα. Το πρώτο πεντάμηνο εφέτος οι γεννήσεις έπεσαν κατά 5,3% σε σχέση με πέρυσι. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε και έκτακτα μέτρα ύψους 50 εκατ. ευρώ**». Αυτή ήταν η επίγωση έκκληση που απύθυνε η κυβέρνηση της Νοτίου Κορέας προς τους πολίτες της χώρας, καθώς η υπογεννητικότητα μαστίζει το έθνος...

Συγχρόνως, η συρρίκνωση του πληθυσμού της Ελλάδος κατά 14,5% έως το 2050 προβλέπει διεθνές ινστιτούτο της Βιέννης (εφημερίδες 2.9.2016), αναφέροντας πώς το ίδιο χρονικό διάστημα ο πληθυσμός των χωρών-μελών της Ευρωζώνης θα αυξηθεί κατά 6,6% σε σχέση με σήμερα, ενώ μείωση θα καταγραφεί στις χώρες της Βαλτικής, την Κροατία και τη Βουλγαρία. Στην Ελλάδα, το 2015 οι θάνατοι υπερτερούσαν των γεννήσεων κατά 28.801, με τις γεννήσεις να είναι μόλις 92.984 (από τις οποίες το 15% ήταν γεννήσεις από αλλοδαπούς) και οι θάνατοι 121.785, τους δε πρώτους εννέα μήνες του 2016 οι μιν θάνατοι ανήλθαν στους 81.157 και οι γεννήσεις είναι μόλις 61.366! Την τελευταία δε πενταετία (2011-2015) οι θάνατοι υπερβαίνουν σταθερά τις γεννήσεις κάθε χρόνο, με αποτέλεσμα να υπερτερούν κατά 94.296. Η συρρίκνωση του πληθυσμού επιτείνεται και από το γεγονός ότι, όπως αναγράφεται κατά κόρον στον ημερήσιο Τύπο, έχουν μεταναστεύσει από την Ελλάδα τα τελευταία έξι χρόνια 450.000 νέοι Έλληνες σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και αλλού, χωρίς να έχουν διάθεση επιστροφής στην Ελλάδα.

Μπροστά σ' αυτήν την εφιαλτική κατάσταση της υπογεννητικότητας και ενώ η κυβέρνηση της Νοτίου Κορέας σήμανε συναγερμό για τη σωτηρία του έθνους της, στην Ελλάδα οι κυβερνώντες απολαμβάνουν τη νομή της εξουσίας και ουδείς ανησυχεί, οι δε ανταπολυόμενοι απολαμβάνουν μακαρίως τον ύπνο τους.

Ενώ ο ελληνικός πληθυσμός συρρικνώνεται, συγχρόνως υπάρχει και μια ανεξέλεγκτη εισροή αλλοδαπών (ουσιαστικά λαθρομεταναστών, όπως τους ονόμαζαν με το ομόφωνο πόρισμα τους τον Φεβρουάριο του 1993 οι σύντροφοι της ΝΔ, του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ και του ΚΚΕ) στην Ελλάδα και ουδείς γνωρίζει ποιος είναι ο πραγματικός αριθμός τους. Δεν υπάρχει μια ολοκληρωμένη πολιτική για το Μεταναστευτικό, όσον αφορά την κοινωνική ένταξη των μεταναστών και το ποιοι μπορούν να ενταχθούν, όταν μάλιστα με το παραπάνω πόρισμα της η Βουλή των Ελλήνων είχε επισημάνει: «Με την αθρόα είσοδο λαθρομεταναστών - αλλοδαπών, κυρίως μουσουλμάνων, από αφρικανοασιατικές χώρες, η Ελλάς μεταβάλλεται σε τόπο υποδοχής μεταναστών, οι οποίοι δημιουργούν σοβαρά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα (προστριβές στην αγορά εργασίας, αύξηση της εισφοροδιαφυγής, με μεγάλες συνέπειες στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αύξηση της εγκληματικότητας, διακίνηση ναρκωτικών κ.λπ.) και δεν μπορούν να προσαρμοσθούν προς την ελληνική κοινωνία, λόγω του τελείως διαφορετικού πολιτισμού του Ισλάμ, που δεν είναι μόνο θρησκεία αλλά και τρόπος ζωής» (σελ. 15).

Η ύπαρξη, όμως, ολοκληρωμένης πολιτικής προϋποθέτει την ύπαρξη κράτους. Αλλά αυτό είναι άγνωστο είδος στην Ελλάδα, όταν αναλογισθεί κάποιος ότι αυτό το υποτιθέμενο κράτος, που καταρρέει δημογραφικώς και βαδίζει στο τέλος της ιστορίας του, ενώ χορηγεί κίνητρα για την απόκτηση ενός τρίτου και τέταρτου παιδιού, στη συνέχεια τα καταργεί, μόνο και μόνο προκειμένου να πλήξει τους πολύτεκνους και να αποτρέψει τους νέους να δημιουργήσουν οικογένεια, αφού ευνοεί σκανδαλωδώς τους άγαμους και τους άτεκνους!

Η ουσία δεν είναι η οικονομική κρίση και η λεγόμενη «τρίκα», αλλά η ανυπαρξία κράτους. Αναζητείται κράτος, γιατί μόνον τότε μπορεί να υπάρξει ελπίδα ότι θα σταματήσει ο κατήφορος της Ελλάδος προς το τέλος της ιστορίας της. Δεν μπορεί να ανησυχεί για την υπογεννητικότητα η κυβέρνηση της Νοτίου Κορέας των 50 εκατομμυρίων και η ελληνική να κοιμάται μακαρίως.